

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІЮРИДИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА ГОСПОДАРСЬКОГО ПРАВА

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Дека́н юри́дичного факультету
проф. Лазур Я.В.
“ ” факультет 2022 року

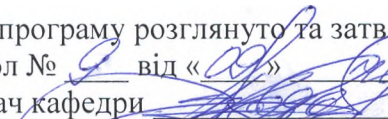
РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ГОСПОДАРСЬКЕ ПРАВО І ПРОЦЕС

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Галузь знань	26 Цивільна безпека
Спеціальність	262 Правоохоронна діяльність
Освітня програма	Правоохоронна діяльність
Статус дисципліни	Вибіркова
Мова навчання	Українська

Робоча програма навчальної дисципліни «Господарське право і процес» для здобувачів вищої освіти галузі знань 26 Цивільна безпека спеціальності 262 Правоохоронна діяльність.

Розробники програми: доц. Манзюк В.В., ст. викладач Ремецькі О.Ф.

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні кафедри *господарського права*
протокол № 1 від «09» серпня 2022 р.
Завідувач кафедри к.ю.н., доц. Рошканюк В.М.

Схвалено методичною комісією юридичного
Протокол № ___ від «13» серпня 2022 року

Голова науково-методичної комісії Булеца С.Б.

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС – 8	Рік підготовки:	
Загальна кількість годин – 240	3-ій	3-ій
Кількість модулів – 3		
	Лекції:	
	54	20
	Практичні (семінарські):	
	50	10
Вид підсумкового контролю: Залік, Іспит	Лабораторні:	
Форма підсумкового контролю: Усно	Самостійна робота:	
	106	136

2. Мета навчальної дисципліни

Мета опанування та засвоєння студентами теоретичних знань щодо основних понять та інститутів господарського права (господарська діяльність, господарські відносини, суб'єкти господарських відносин, господарські зобов'язання, господарські договори, господарська відповідальність, антимонопольно-конкурентне регулювання, банкрутство, правові режими господарювання в окремих сферах, галузях економіки, на певних територіях, в особливих умовах, тощо), вивчення студентами процесуальної галузі права з точки зору сучасного домінуючого доктринального підходу у певній послідовності та сукупності інститутів та підінститутів господарського процесуального права, правових понять та категорій.

Інтегральна компетентність: Здатність і готовність особи розв'язувати задачі і проблеми у галузі правоохоронної діяльності із поглибленим рівнем знань та вмій, достатніх для вирішення проблемних професійних завдань у сфері правоохоронної діяльності, охорони прав і свобод людини, протидії злочинності, забезпечення публічної безпеки.

Загальні компетентності:

ЗК-1 Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК -2 Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК -5 Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК -7 Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК -8 Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК -10 Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод.

ЗК -11 Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової

активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

Фахові компетентності спеціальності:

ФК -2 Здатність організувати нагляд (контроль) за додержанням вимог законодавства у сфері правоохоронної діяльності.

ФК -3 Здатність професійно оперувати категоріально -понятійним апаратом права і правоохоронної діяльності.

ФК -4 Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ і застосування набутих знань та навичок у професійній діяльності.

ФК -5 Здатність самостійно збирати та критично опрацьовувати, аналізувати та узагальнювати правову інформацію з різних джерел.

ФК -6 Здатність аналізувати та систематизувати одержані результати, формулювати аргументовані висновки та рекомендації.

ФК - 10 Здатність визначати належні та придатні для юридичного аналізу факти.

ФК – 11 Здатність до аналізу та оцінки ризиків що впливають на вчинення адміністративних правопорушень та кримінальних злочинів (проступків).

2. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Передумовами вивчення навчальної дисципліни «Фінансове право» є опанування таких навчальних дисциплін (НД) освітньої програми (ОП):

- ОК 8 Теорія держави
права
- ОК 11 Адміністративне
право

4. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Відповідно до освітньої програми вивчення навчальної дисципліни повинно забезпечити досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання (ПРН):

Програмні результати навчання	Шифр ПРН
Організовувати культурний діалог на рівні, необхідному для ефективної професійної діяльності.	ПРН.02
Збирати необхідну інформацію з різних джерел, аналізувати і оцінювати її.	ПРН.03
Формулювати і перевіряти гіпотези, аргументувати висновки	ПРН.04
Розробляти тексти та документи з питань професійної діяльності, вільно спілкуватися українською та іноземною мовами усно і письмово у соціальній і професійній сферах.	ПРН.05
Здійснювати координацію діяльності суб'єктів забезпечення публічної безпеки і порядку, а також комунікацію з фізичними та юридичними особами з метою своєчасного реагування на кримінальні злочини, адміністративні правопорушення та події.	ПРН.07
Здійснювати пошук інформації у доступних джерелах для повного та всебічного встановлення необхідних обставин.	ПРН.08
Виокремлювати юридично значущі факти і формувати обґрунтовані правові висновки.	ПРН.10
Знати і розуміти сучасні правові доктрини, цінності та принципи функціонування національної правової системи.	ПРН.11
Знати і розуміти відповідні вимоги законодавства, грамотно оформлювати процесуальні документи, що використовуються під час провадження у справах про адміністративні правопорушення, здійснювати превентивні та примусові поліцейські заходи, а також кваліфікацію адміністративних та кримінальних правопорушень.	ПРН.13

Очікувані результати навчання, які повинні бути досягнуті здобувачами освіти після опанування навчальної дисципліни «господарське право»:

Очікувані результати навчання з дисципліни	Шифр ПРН
У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен: знати: - чітко і аргументовано розмежувати господарське право від інших галузей права (цивільного, адміністративного); - основні засади та понятійно-категоріальний апарат господарського	ПРН 1

права;	
- зміст прав та обов'язків всіх учасників господарського права;	ПРН 2
- систему законодавчих актів, якими регламентується господарська діяльність;	ПРН 4
вміти:	
- орієнтуватися в особливостях правового регулювання господарської процесуальної діяльності;	ПРН 6
- давати правову і економічну оцінку юридичним конструкціям, знати та ефективно користуватися правами за виконувати обов'язки представника сторони при розгляді справ в господарських судах, складати господарські документи;	ПРН 15
- самостійно розв'язувати ситуативні завдання, що виникають в процесі правового супроводу суб'єктів господарювання, складати відповідні правові документи, спираючись на здобуті теоретичні та практичні знання;	ПРН 18
- своєчасно визначати проблеми правового регулювання господарсько-правових відносин, ефективно забезпечувати захист прав суб'єктів господарювання, керуючись нормами господарського права;	ПРН 19
- тлумачити чинне господарське законодавство, правильно застосувати його аргументуючи власну правову позицію, визначати предмет апеляційного чи касаційного оскарження судового рішення.	ПРН 20

5. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання з навчальної дисципліни є: виступи на практичних заняттях; виконання індивідуальних та групових теоретико-прикладних завдань під час аудиторних занять та самостійної роботи студента; виконання тестових завдань, а також модульних контрольних робіт; залік (іспит).

Методи навчання: пошуковий метод; пояснювально-ілюстративний метод; метод мозкового штурму; метод проблемного викладу; дослідницький метод; робота в малих групах тощо. Самостійна робота, зокрема, включає: вивчення теоретичних аспектів, що стосуються навчальної дисципліни «Цивільний процес» насамперед на основі прослуханого лекційного матеріалу; поглиблене вивчення окремих питань передбачених тем (дослідження наукової літератури на задану тему та пошук додаткової інформації, в тому числі правозастосовного характеру); підготовку до семінарських занять; узагальнення вивченого матеріалу перед іспитом тощо.

Аудиторна та самостійна робота студента забезпечується всіма необхідними навчально-методичними засобами, задля належного вивчення навчальної дисципліни чи окремої її теми, а саме: підручниками, навчальними та навчально-методичними посібниками, методичними рекомендаціями, конспектами лекцій, науковою літературою та періодичними виданнями. Вивчення дисципліни включає в собі й дистанційну організацію навчання, зокрема, в системі Moodle та за допомогою платформ Google (Google Meet, Classroom тощо).

Система оцінювання результатів навчання студентів враховує види занять, які згідно з програмою навчальної дисципліни передбачають лекційні та семінарські заняття, а також виконання самостійної роботи. Оцінювання результатів навчання здійснюється за накопичувальною 100-бальною системою, яке включає:

- поточний контроль, що здійснюється протягом навчання студента під час проведення лекційних та семінарських занять і оцінюється сумою набраних балів (мінімальна кількість балів, що дозволяє студенту складати залік, – 35 балів);

- модульний контроль, що проводиться після вивчення матеріалу відповідної частини дисципліни – змістового модуля, з врахуванням результатів поточного контролю;

- підсумковий/семестровий контроль, що проводиться у формі семестрового заліку (екзамену), відповідно до графіку навчального процесу.

Форма підсумкового семестрового контролю: I семестр – залік, II семестр - іспит.

Поточний контроль з навчальної дисципліни «Цивільний процес» проводиться в таких формах: активна робота на лекційних та семінарських заняттях (зокрема, активна участь у дискусії та презентації матеріалу), написання реферативних робіт, тестування тощо.

Методи поточного контролю: усний та письмовий.

Форма модульного контролю: написання модульної контрольної роботи, включаючи описові та практичні завдання, а також тести.

Критерії оцінювання самостійної роботи студентів: рівень знань; володіння понятійно-категорійним апаратом; вміння узагальнювати набуті знання за окремими темами та вміння робити обґрунтовані висновки, наявність навичок і прийомів виконання практичних завдань тощо.

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 1)

Поточне оцінювання та самостійна робота						Модульна контрольна робота	Сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6	50	100
8	8	10	8	8	8		

T1, T2 ... – теми

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 2)

Поточне оцінювання та самостійна робота					Модульна контрольна робота	Сума
T1	T2	T3	T4	T5	50	100
10	10	10	10	10		

T1, T2 ... – теми

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 3)

Поточне оцінювання та самостійна робота					Модульна контрольна робота	Сума
T1	T2	T3	T4	T5	50	100
10	10	10	10	10		

T1, T2 ... – теми

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 4)

Поточне оцінювання та самостійна робота				Модульна контрольна робота	Сума
T1	T2	T3	T4	50	100
12	14	12	12		

T1, T2 ... – теми

Оцінювання окремих видів навчальної роботи з дисципліни

Вид діяльності здобувача вищої освіти	Модуль 1		Модуль 2	
	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)
Практичні (семінарські) заняття	6	50	5	50
Комп'ютерне тестування при тематичному оцінюванні		Під час семінарських занять		Під час семінарських занять
Письмове тестування при тематичному оцінюванні		Під час семінарських занять		Під час семінарських занять
Модульна контрольна робота		50		50

Разом		100		100
--------------	--	------------	--	------------

Оцінювання окремих видів навчальної роботи з дисципліни

Вид діяльності здобувача вищої освіти	Модуль 3		Модуль 4	
	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)
Практичні (семінарські) заняття	5	50	4	50
Комп'ютерне тестування при тематичному оцінюванні		Під час семінарських занять		Під час семінарських занять
Письмове тестування при тематичному оцінюванні		Під час семінарських занять		Під час семінарських занять
Модульна контрольна робота		50		50
Разом		100		100

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 - 100	A	відмінно	Зараховано
82 - 89	B	Добре	
74 - 81	C		
64 - 73	D	Задовільно	
60 - 63	E		
35 - 59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0 - 34	F	незадовільно з обов'язковим	не зараховано з

До модульної контрольної роботи допускаються всі студенти, а до підсумкового семестрового контролю з навчальної дисципліни – студенти, які отримали не менше 35 балів (враховуються як результати модульної контрольної роботи та поточного контролю під час семінарської та самостійної роботи студента).

До підсумкового (семестрового) контролю з навчальної дисципліни не допускаються студенти, підсумкова модульна оцінка яких становить менше 35 балів. Студент, який за результатами модульних контролів отримав оцінку «F» (менше 34 балів), повинен до проведення підсумкового (семестрового) контролю покращити цю оцінку. Без такого покращання він до підсумкового (семестрового) контролю не допускається.

6. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Тема 1. Вступ до господарського права.	3	1	-			2	8	1				7
Тема 2. Державний вплив на економіку і легалізація господарської діяльності	6	2	2			2	9	1	1			7
Тема 3. Учасники відносин у сфері господарювання.	6	2	2			2	9	1	1			7
Тема 4. Правове становище підприємств та об'єднань підприємств.	6	2	1			3	8	1				7
Тема 5. Правове становище господарських товариств.	4	2	2			-	9	2				7
Тема 6. Інші учасники відносин у сфері господарювання	5	1	1			3	9		2			7

Тема 7. Майнова основа господарювання	5	1	2			2	8	1				7
Тема 8. Господарські зобов'язання. Правове регулювання господарсько-договірних відносин	6	1	2			3	9	1	1			7
Тема 9. Господарсько-правова відповідальність.	7	2	2			3	9	2				7
Тема 10. Банкрутство	7	2	2			3	8		1			7
Разом за змістовим модулем 1	55	16	16			21	86	10	6			70
Тема 1. Правове регулювання торговельної діяльності.	6	2	1			3						
Тема 2. Правове регулювання біржової торгівлі.	7	2	2			3						
Тема 3. Правове регулювання оренди та лізингу у сфері господарювання.	7	2	2			3						
Тема 4. Правове регулювання фінансової діяльності та кредитно-розрахункових відносин.	5	1	1			3						
Тема 5. Правове регулювання комерційної концесії.	6	1	2			3						
Тема 6. Правове регулювання комерційного посередництва (агентських відносин) у сфері господарювання.	6	1	2			3						
Тема 7. Правове регулювання діяльності транспорту.	5	1	2			2						
Тема 8. Правове регулювання зовнішньоекономічної	5	2				3						

діяльності.												
Тема 9. Правове регулювання інвестиційної діяльності.	6	2	2			2						
Тема 10. Правове регулювання концесійної діяльності та спеціальних режимів господарювання.	6	2	2			2						
Разом за змістовим модулем 2	59	16	16			27						
Тема 1. Поняття господарського процесуального права. Господарське судочинство.	5	2	1			2	9	1	1			7
Тема 2. Звернення до господарського суду.	8	2	1			5	8	1				7
Тема 3. Учасники господарського процесу.	9	2	2			5	9	2				7
Тема 4. Судові витрати. Процесуальні строки.	10	2	2			6	8		1			7
Тема 5. Докази в господарському процесі. Запобіжні заходи.	9	2	2			5	9	2				7
Тема 6. Позовна заява та порядок її подання.	8	2	1			5	8		1			7
Тема 7. Вирішення спору у першій інстанції.	9	2	2			5	9	1				7
Тема 8. Перегляд судових рішень в апеляційному порядку.	9	2	2			5	9	2				7
Тема 9. Перегляд судових рішень в касаційному порядку.	8	2	1			5	8		1			7
Тема 10. Перегляд рішення, ухвали, постанови господарського суду за ново виявленими обставинами.	8	2	1			5	3	1				3
Тема 11. Виконання судових рішень. Процесуальні питання, пов'язані з виконанням судових рішень у господарських справах.	9	2	1			6						
Тема 12. Проведення у справах про	6		2			4						

банкрутство.											
Разом за змістовим модулем 3	96	22	18			58	80	10	4		66
Усього годин	210	54	50		30	106	166	20	10		136

5. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми
1	Державний вплив на економіку і легалізація господарської діяльності
2	Учасники відносин у сфері господарювання
3	Правове становище господарських товариств
4	Майнова основа господарювання
5	Господарські зобов'язання. Правове регулювання господарсько-договірних відносин
6	Господарсько-правова відповідальність.
7	Банкрутство
8	Правове регулювання біржової торгівлі
9	Правове регулювання оренди та лізингу у сфері господарювання
10	Правове регулювання комерційної концесії.
11	Правове регулювання комерційного посередництва (агентських відносин) у сфері господарювання.
12	Правове регулювання діяльності транспорту.
13	Правове регулювання інвестиційної діяльності.
14	Правове регулювання концесійної діяльності та спеціальних режимів господарювання.
15	Господарський суд та господарське судочинство. Поняття господарського процесуального права.
16	Звернення до господарського суду. Учасники господарського процесу.
17	Докази в господарському процесі. Запобіжні заходи
18	Позовна заява та порядок її подання. Судові витрати. Процесуальні строки.
19	Вирішення господарських спорів у суді першої інстанції.
20	Апеляційний перегляд рішень господарських судів
21	Перегляд рішень господарських судів у касаційному порядку
22	Перегляд рішення, ухвали, постанови господарського суду за нововиявленими обставинами..
23	Виконання рішення господарського суду
24	Проведення у справах про банкрутство.

6. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми
1.	Вступ до господарського права.
2.	Державний вплив на економіку і легалізація господарської діяльності
3.	Учасники відносин у сфері господарювання.
4.	Правове становище підприємств та об'єднань підприємств.
5.	Правове становище господарських товариств.
6.	Інші учасники відносин у сфері господарювання
7.	Майнова основа господарювання
8.	Господарські зобов'язання. Правове регулювання господарсько-договірних відносин
9.	Господарсько-правова відповідальність.
10.	Банкрутство
11.	Правове регулювання торговельної діяльності.
12.	Правове регулювання біржової торгівлі.
13.	Правове регулювання оренди та лізингу у сфері господарювання.
14.	Правове регулювання фінансової діяльності та кредитно-розрахункових відносин.
15.	Правове регулювання комерційної концесії.
16.	Тема 6. Правове регулювання комерційного посередництва (агентських відносин) у сфері господарювання.
17.	Правове регулювання діяльності транспорту.
18.	Правове регулювання зовнішньоекономічної діяльності.
19.	Правове регулювання інвестиційної діяльності.
20.	Правове регулювання концесійної діяльності та спеціальних режимів господарювання.
21	Господарські суди в системі судів загальної юрисдикції. Правовий статус судді господарського суду
22	Історія комерційних та арбітражно-господарських судових органів
23	Роль та значення господарського судочинства у господарських правовідносинах.
24	Основні засади господарського судочинства. Функціональні та організаційні принципи господарського процесу.
25	Досудове регулювання господарських спорів та розбіжностей, що виникають на стадії укладення господарських договорів.
26	Поняття та види процесуальних строків. Порядок обчислення процесуальних строків та наслідки їх недотримання.
27	Форма та зміст позовної заяви. Документи які додаються до позовної заяви. Порядок

	сплати судового збору та його повернення.
28	Прийняття господарським судом позовної заяви. Підготовче провадження: завдання, строки.
29	Вирішення спору у суді першої інстанції. Відвід судді. Судові акти місцевого господарського суду.
30	Порядок подання апеляційної скарги на рішення місцевого суду та її зміст. Право апеляційного господарського суду при винесенні постанови за наслідками розгляду скарг на рішення та ухвали місцевого суду.
31	Поняття та значення касаційної інстанції. Порядок розгляду касаційних скарг у Верховному суді.
32	Виконання судових рішень, ухвал та постанов господарського суду. Наказ господарського суду, судовий наказ: зміст, строк пред'явлення до виконання.
33	Підстави та наслідки відстрочки, розстрочки, зупинення виконання судових рішень. Поворот виконання рішення суду.
34	Провадження у справах за участю іноземних осіб. Процесуальні права іноземних підприємств та організацій.
35	Загальна характеристика понять неплатоспроможності та банкрутства. Умови порушення провадження у справі про банкрутство.
36	Судові процедури у справі про банкрутство. Склад та характеристика учасників провадження у справі про банкрутство.

Змістовий модуль 1. Загальна частина

Тема 1. Вступ до господарського права.

Поняття господарського права України. Предмет, мета та метод господарського права України.

Поняття, ознаки та види господарських відносин. Основні принципи правового регулювання господарських відносин та їх значення під час здійснення господарсько-правового впливу.

Поняття та види господарської діяльності. Відмежування господарської діяльності від господарського забезпечення діяльності негосподарюючих суб'єктів та промислу. Основні кваліфікуючі ознаки господарської діяльності. Заборони та обмеження на здійснення господарської діяльності. Господарська комерційна та некомерційна діяльність.

Тема 2. Державний вплив на економіку і легалізація господарської діяльності.

Поняття та призначення державного регулювання економіки. Засоби державного регулювання господарської діяльності. Напрями державного регулювання господарської діяльності.

Державна регуляторна політика. Деретулювання господарської діяльності.

Контроль за здійсненням господарської діяльності. Порядок проведення перевірок суб'єктів господарської діяльності.

Тема 3. Учасники відносин у сфері господарювання.

Учасники відносин у сфері господарювання та суб'єкти господарювання. Поняття, ознаки та види суб'єктів господарювання.

Поняття та значення організаційно-правової форми суб'єкта господарської діяльності, критерії вибору. Порядок утворення, легітимації та припинення суб'єкта господарювання.

Правовий статус та особливості суб'єктів внутрішньогосподарських відносин.

Правовий статус суб'єктів організаційно-господарських повноважень.

Тема 4. Правове становище підприємств та об'єднань підприємств.

Підприємство як організаційна форма господарювання. Види підприємств, їх організаційно-правові форми.

Правове становище державних підприємств. Поняття державного унітарного підприємства. Державне комерційне підприємство. Казенне підприємство.

Поняття, види та правове становище підприємств колективної власності. Поняття та види кооперативів. Виробничий кооператив. Загальні умови створення виробничого кооперативу. Членство у виробничому кооперативі. Права та обов'язки членів виробничого кооперативу. Управління виробничим кооперативом.

Правове становище приватних та інших підприємств (фермерське господарство, підприємство з іноземними інвестиціями та іноземне підприємство).

Поняття об'єднання підприємств. Види та організаційно-правові форми об'єднань підприємств.

Тема 5. Правове становище господарських товариств.

Правовий статус господарських товариств. Поняття та правові ознаки господарських товариств. Поняття організаційно-правової форми господарських товариств, їх класифікація.

Особливості правового статусу окремих видів господарських товариств (акціонерного товариства, товариства з обмеженою відповідальністю, товариства з додатковою відповідальністю, повного та командитного товариств).

Тема 6. Інші учасники відносин у сфері господарювання

Фізичні особи як суб'єкти підприємницької діяльності. Правовий статус громадянина-підприємця. Права та обов'язки громадянина-підприємця.

Кредитні спілки у сфері господарювання. Статус, порядок організації та здійснення господарської діяльності кредитної спілки.

Благодійні та інші неприбуткові організації. Особливості статусу благодійних та інших неприбуткових організацій у сфері господарювання.

Тема 7. Майнова основа господарювання.

Речові права у сфері господарювання. Право власності та обмежені речові права (право господарського відання, право оперативного управління, право володіння та ін. речові права, передбачені чинним законодавством України).

Правовий режим майна. Майно суб'єктів господарювання та джерела його формування. Основні фонди, оборотні засоби, кошти, товари. Джерела формування майна суб'єктів господарювання. Статутний капітал. Моделі організації співвідношення прав на майно учасників (засновників) та власне суб'єкта господарювання – юридичної особи.

Особливості правового режиму окремих категорій майна у сфері господарювання. Поняття корпоративних прав. Загальні засади здійснення корпоративних прав. Правовий режим цінних паперів у господарській діяльності: поняття та види цінних паперів, загальні засади їх випуску та обігу. Державний контроль на ринку цінних паперів. Використання природних ресурсів у сфері господарювання. Форми використання природних ресурсів. Права та обов'язки суб'єктів господарювання щодо використання природних ресурсів.

Тема 8. Господарські зобов'язання. Правове регулювання господарсько-договірних відносин

Поняття, види та підстави виникнення господарських зобов'язань. Майново-господарські та організаційно-господарські зобов'язання.

Виконання господарських зобов'язань, забезпечення виконання господарських зобов'язань.

Розірвання господарських зобов'язань. Недійсність господарського зобов'язання.

Поняття та ознаки господарського договору. Види господарських договорів. Зміст і форма господарського договору.

Порядок укладання, зміни та розірвання господарських договорів. Особливості укладання окремих видів господарських договорів (за державним замовленням, біржових, організаційно-господарських, на ярмарках тощо).

Недійсність господарських договорів: підстави та наслідки.

Тема 9. Господарсько-правова відповідальність.

Поняття та ознаки господарсько-правової відповідальності. Принципи господарсько-правової відповідальності. Підстави виникнення господарсько-правової відповідальності. Досудовий порядок реалізації господарсько-правової відповідальності. Форми господарсько-правової відповідальності. Поняття та види господарських санкцій.

Відшкодування збитків у сфері господарювання як різновид господарських санкцій.

Штрафні санкції у сфері господарювання як різновид господарських санкцій.

Оперативно-господарські санкції у сфері господарювання. Адміністративно-господарські санкції у сфері господарювання.

Тема 10. Банкрутство.

Загальні положення процедури банкрутства. Поняття “неплатоспроможність” і “банкрутство”. Проведення у справах про банкрутство. Учасники у справі про банкрутство. Комітет кредиторів. Процедури, що застосовуються до неплатоспроможного боржника. Розпорядження майном боржника. Санація (відновлення платоспроможності боржника). Ліквідація.

Особливості процедури банкрутства окремих суб'єктів.

Змістовий модуль 2. Особлива частина

Тема 1. Правове регулювання торговельної діяльності.

Поняття та ознаки господарсько-торговельної діяльності. Форми господарсько-торговельної діяльності. Організовані ринки торгівлі. Види організованих ринків торгівлі.

Правове регулювання матеріально-технічного постачання та збуту. Договір поставки.

Договір контрактації сільськогосподарської продукції.

Тема 2. Правове регулювання біржової торгівлі.

Поняття та юридичні ознаки біржі. Фондові та товарні біржі. Класифікація товарних бірж.

Функції, права та обов'язки товарної біржі. Види біржових угод. Правила біржової торгівлі.

Правовий статус фондової біржі.

Тема 3. Правове регулювання оренди та лізингу у сфері господарювання.

Поняття договору оренди. Об'єкти оренди. Сторони в договорі оренди.

Порядок укладання договору оренди. Умови договору оренди. Виконання зобов'язань за договором оренди.

Правове регулювання лізингових операцій в Україні.

Оперативний лізинг (оренда). Фінансовий лізинг.

Тема 4. Правове регулювання фінансової діяльності та кредитно-розрахункових відносин.

Фінансова діяльність суб'єктів господарювання. Поняття фінансових послуг. Ринок фінансових послуг. Поняття фінансової установи. Державне регулювання ринку фінансових послуг.

Банківська діяльність як різновид фінансової діяльності. Банківська система України. Правовий статус Національного банку України. Правий статус комерційних банків.

Поняття та види кредиту. Кредитний договір.

Готівкові та безготівкові розрахунки в господарському обороті. Правове регулювання готівкового обігу. Вимоги до організації готівкових розрахунків. Правове регулювання безготівкових розрахунків. Правові форми безготівкових розрахунків. Переказ грошей.

Тема 5. Правове регулювання комерційної концесії.

Поняття, зміст та сфера застосування комерційної концесії.

Договір комерційної концесії. Форма договору комерційної концесії. Комерційна субконцесія. Обов'язки правоволодільця. Обов'язки користувача. Обмеження прав сторін за договором комерційної концесії. Зміна та розірвання договору комерційної концесії.

Тема 6. Правове регулювання комерційного посередництва (агентських відносин) у сфері господарювання.

Комерційне посередництво (агентська діяльність): поняття, види, суб'єкти. Законодавство про комерційне посередництво у сфері господарювання. Підстави виникнення агентських відносин.

Агентський договір. Предмет агентського договору. Виконання та припинення агентського договору.

Тема 7. Правове регулювання діяльності транспорту.

Транспортна система України та законодавство про транспорт. Правове становище транспортних організацій.

Перевезення вантажів як вид господарської діяльності. Нормативно-правові акти, що регулюють правила перевезення вантажу. Договір перевезення вантажу.

Тема 8. Правове регулювання зовнішньоекономічної діяльності.

Поняття зовнішньоекономічної діяльності. Правове регулювання зовнішньоекономічної діяльності. Види зовнішньоекономічної діяльності. Суб'єкти зовнішньоекономічної діяльності.

Поняття зовнішньоекономічного договору (контракту) та право, що застосовується до нього. Форма зовнішньоекономічного договору (контракту).

Зміст зовнішньоекономічного договору (контракту).

Тема 9. Правове регулювання інвестиційної діяльності.

Поняття, ознаки та класифікація інвестицій. Суб'єкти інвестиційної діяльності.

Поняття інвестиційних договорів. Класифікація та види інвестиційних договорів.

Поняття спільного інвестування та його інститутів. Класифікація інститутів спільного інвестування. Управління активами інститутів спільного інвестування.

Правове регулювання іноземного інвестування. Правові режими іноземних інвестицій.

Тема 10. Правове регулювання концесійної діяльності та спеціальних режимів господарювання.

Поняття концесійної діяльності в Україні. Принципи концесійної діяльності. Об'єкти, які можуть надаватися у концесію. Правові засади концесійної діяльності.

Укладення та строк дії концесійного договору. Істотні умови договору концесії. Концесійні платежі. Припинення дії концесійного договору. Основні права і обов'язки сторін концесійного договору.

Визначення і мета створення спеціальної (вільної) економічної зони. Статус, строк і територія спеціальної (вільної) економічної зони. Типи спеціальних (вільних) економічних зон.

Порядок створення спеціальної (вільної) економічної зони. Документи про створення спеціальної (вільної) економічної зони. Основні принципи управління спеціальною (вільною) економічною зоною. Органи управління та державного регулювання діяльності спеціальної (вільної) економічної зони.

Функції та повноваження місцевих Рад народних депутатів та місцевої державної адміністрації щодо управління спеціальними (вільними) економічними зонами.

Функції та повноваження органу господарського розвитку і управління спеціальної (вільної) економічної зони.

МОДУЛЬ 3.

ЗАГАЛЬНА ЧАСТИНА

Тема 1. Поняття господарського процесуального права. Господарське судочинство.

1. Предмет і метод господарського процесуального права.
2. Джерела господарського процесуального права.
3. Господарське процесуальне право як наука і як навчальна дисципліна.
4. Історія арбітражно-господарських судових органів.
5. Господарський суд – спеціалізований суд в системі судів загальної юрисдикції.
6. Правовий статус судді господарського суду.
7. Принципи господарського судочинства.

Тема 2. Звернення до господарського суду.

1. Право на звернення до господарського суду. Підвідомчість.
2. Територіальна та виключна підсудність справ.
3. Порядок досудового врегулювання спорів.
4. Види проваджень у господарському процесі.

Практичне завдання до теми:

ПАТ “Машинобудівний завод” звернулося до господарського суду з позовом до місцевої ради і ТОВ “Геліос” про скасування рішення місцевої ради щодо припинення постійного користування земельною ділянкою (яке підтверджувалось Актом на право постійного землекористування 1995 р.), а також рішення цієї ж ради про передачу спірної земельної ділянки ТОВ “Геліос” і відновлення права постійного користування на зазначену земельну ділянку. Ухвалою судді господарського суду було відмовлено у прийнятті позовної заяви з посиланням на те, що зазначена заява не підлягає розгляду господарським судом.

Дайте оцінку діям судді.

За якими критеріями визначається юрисдикція господарських судів?

Тема 3. Учасники господарського процесу. Фіксування судового процесу.

1. Загальна характеристика учасників господарського процесу.
2. Процесуальне положення судді господарського суду.
3. Сторони в господарському процесі, їх права та обов'язки.

- 4 Треті особи в господарському процесі.
- 5 Участь прокурора в господарському процесі
- 6 Представництво в господарському процесі.
7. Фіксування судового процесу.

Практичне завдання до теми:

Прокурор м. Львів в інтересах держави в особі Львівської міської ради (м. Львів) та Міського комунального виробничого підприємства "Львівводоканал" (м. Львів) звернувся до господарського суду Житомирської області із позовною заявою про стягнення з товариства з обмеженою відповідальністю НВТ "Тиком", м. Житомир, 11 011,96 грн основного боргу, 1981,98 грн боргу за наднормативне водокористування, 840,88 грн – інфляційних витрат, 204,37 грн – 3% річних та судових витрат, обґрунтовуючи свої вимоги тим, що відповідач в порушення умов договору № 3030 від 06.01.2016 р. неналежним чином виконав свої зобов'язання щодо повної та своєчасної оплати послуг водопостачання та водовідведення.

16 червня 2017 р. відповідач надав відзив на позовну заяву, в якому зазначив, що ще 13.12.2016 р. відповідач уклав договір купівлі-продажу нерухомого майна, який зареєстрований 13.12.2016 р. в реєстрі № 3493 приватним нотаріусом Львівського міського нотаріального округу Сидорчуком, згідно з яким відповідач передав у власність, а громадянин України Петренко прийняв у власність нежитлове приміщення за адресою: м. Львів, вул. Миру 15.

Крім того, відповідач зазначає, що факт відсутності заборгованості у відповідача перед Львівською міською радою підтверджується актом звіряння № 191652 від 10.09.2016 р. за послуги водопостачання та водовідведення. Відповідач вказує на те, що звертався до Міського комунального виробничого підприємства "Львівводоканал" з листом від 17.12.2016 р. про розірвання договору № 3030 від 06.01.2016 р. у зв'язку з тим, що власником нежитлового приміщення за адресою: м. Львів, вул. Миру 15 є Петренко. Враховуючи викладені обставини, відповідач заперечує проти позовних вимог та просить суд здійснити заміну первісного відповідача належним.

Проаналізуйте правовий статус учасників даної справи? Який процесуальний порядок заміни первісного відповідача?

Тема 4. Судові витрати. Процесуальні строки.

1. Поняття і види строків в господарському процесі.
2. Обчислення, закінчення, зупинення, відновлення та продовження процесуальних строків.
3. Судові витрати, їх види. Розподіл судових витрат.
4. Попереднє визначення суми судових витрат. Забезпечення та попередня оплата судових витрат.
4. Порядок сплати судового збору та його розмір. Повернення судового збору.

Практичне завдання до теми:

У справі

№910/23235/17

позивач звернувся до господарського суду з позовом до відповідачі про: визнання недійсним свідоцтва України на знак для товарів і послуг та зобов'язання Міністерства економічного розвитку і торгівлі України в нести відомості про визнання повністю недійсним вказаного свідоцтва до Державного реєстру свідоцтв України на знаки для товарів і послуг та повідомити про це офіційному бюлетені "Промислова власність".

Господарський суд міста Києва ухвалою, залишеною без змін постановою Київського апеляційного господарського суду, провадження у справі закрив.

У касаційній скарзі один з відповідачів просив скасувати судові рішення в частині відмови у задоволенні заяви ТОВ "Крок-Техно-Сервіс" про розподіл судових витрат; ухвалити

нове рішення, яким заяву ТОВ "Крок-Техно-Сервіс" про розподіл судових витрат задовольнити. Скаргу мотивовано, зокрема, тим, що: норми процесуального права відносять проведення експертиз (у тому числі на замовлення учасника справи) до витрат, пов'язаних з розглядом справи; суди попередніх інстанцій на порушення вимог статей 123, 127 Господарського процесуального кодексу України не віднесли витрати ТОВ "Крок-Техно-Сервіс" до судових витрат та не застосували норму ч. 13 ст. 129 ГПК України щодо розподілу судових витрат на користь третьої особи у разі відмови від позову та закриття провадження у справі.

Залишаючи без змін оскаржувані судові рішення, Касаційний господарський суд у складі Верховного Суду зазначив таке.

Відповідно до ч. 3 ст. 130 ГПК України у разі відмови позивача від позову понесені ним витрати відповідачем не відшкодовуються, а витрати відповідача за його заявою стягуються з позивача. Однак якщо позивач не підтримує своїх вимог унаслідок задоволення їх відповідачем після пред'явлення позову, суд за заявою позивача присуджує стягнення понесених ним у справі витрат з відповідача.

Згідно з частинами 1 та 3 ст. 123 ГПК України судові витрати складаються з судового збору та витрат, пов'язаних з розглядом справи. До витрат, пов'язаних з розглядом справи, належать витрати: 1) на професійну правничу допомогу; 2) пов'язані із залученням свідків, спеціалістів, перекладачів, експертів та проведенням експертизи; 3) пов'язані з витребуванням доказів, проведенням огляду доказів за їх місцезнаходженням, забезпеченням доказів; 4) пов'язані з вчиненням інших процесуальних дій, необхідних для розгляду справи або підготовки до її розгляду.

Оскільки ТОВ "Крок Техно-Сервіс" подало заяву про залучення його як третьої особи, що не заявляє самостійних вимог на предмет спору, на стороні відповідача, а відповідно до ст. 130 ГПК України у разі відмови позивача від позову право на відшкодування судових витрат передбачено лише відповідачу у справі, при цьому позивач має право відмовитися від позову на будь-якій стадії провадження у справі, то суди попередніх інстанцій закрили провадження у цій справі на підставі п. 4 ч. 1 ст. 231 ГПК України та відмовили ТОВ "Крок Техно-Сервіс" у задоволенні заяви про відшкодування судових витрат. У судів попередніх інстанцій не було підстав для застосування у спірних правовідносинах приписів ч. 13 ст. 129 ГПК України, на яку посилається скаржник, оскільки ця справа по суті не розглядалася та спір у ній не вирішувався, а тому й неможливо було дійти однозначного висновку про те, заперечувало чи підтримувало ТОВ "Крок Техно-Сервіс" заявлені у справі позовні вимоги та, залежно від цього, розподілити судові витрати названого товариства.

Дайте правову оцінку діям суду.

Які правила розподілу судових витрат?

Чи правильно вчитив суд в даній справі на Вашу думку?

Додатково див. – Постанову Пленуму Вищого господарського суду України Про деякі питання практики застосування розділу VI Господарського процесуального кодексу України.

Тема 5. Докази та доказування в господарському процесі. Заходи процесуального примусу.

1. Поняття та види доказів в господарському процесі.
2. Висновок експерта. Призначення експертизи судом.
2. Належність і допустимість засобів доказування. Забезпечення доказів. Оцінка доказів.
3. Заходи процесуального примусу: підстави та порядок їх застосування.

Практичне завдання до теми:

10 січня 2020 року до господарського суду першої інстанції (_____ області) звернувся позивач (ТОВ «_____») з позовом про стягнення з відповідача (ПП «_____») збитків на суму 20 000 грн, яких він зазнав у результаті несвоєчасних розрахунків за товар (продукти харчування), що прийняв відповідач від Позивача на протязі 2019 року.

Подані позивачем і відповідачем накладні, датовані червнем 2019 р., свідчать про те, що протягом червня місяця позивач за угодою з відповідачем декілька разів передавав йому товар всього на суму 80 000 грн, вартість якої було перераховано відповідачем у серпні 2019 р., що підтверджується платіжним дорученням від 31.08.2019 р. № 58.

В обґрунтування своїх вимог позивач зазначав, що між ним та відповідачем укладались договори купівлі-продажу, на підтвердження яких позивач випускав накладні, що містили відомості про кількість, ціну проданої продукції та суму, а відповідач приймав товар, підтверджуючи це штампами та підписами матеріально відповідальних осіб на накладних, у відповідача виникав обов'язок розрахуватися негайно.

Господарський суд задовольнив позов і визнав, що до збитків належать відсотки, не одержані за депозитним рахунком юридичної особи за період 11 місяців, тобто за строк, протягом якого позивач мав реальну змогу використовувати гроші за продану ним полуницю в разі вчасних розрахунків покупцем.

Дайте визначення предмета доказування.

Чи правильно в справі було вирішене питання про належність доказів?

Які розрахунки мав провести суд (або витрабувати від позивача) на підтвердження суми збитків?

Тема 6. Позовна заява та порядок її подання.

1. Поняття позову. Форма та зміст позовної заяви.
2. Порядок подання позову.
3. Прийняття позовної заяви. Підстави відмови у прийнятті та повернення позовної заяви.
4. Забезпечення позову.

Практичне завдання до теми:

Під час підготовки справи до судового розгляду позивач подав до суду клопотання про забезпечення позову. Ухвалою господарського суду Кіровоградської області заяву товариства з обмеженою відповідальністю ПМ “Фореста” про забезпечення позовних вимог задоволено частково. З метою забезпечення позову накладено арешт на грошові суми корпорації “Система ССБ” (об'єднання підприємств) в розмірі заявлених позовних вимог, що знаходяться на банківських рахунках; в іншій частині задоволення заяви про забезпечення позовних вимог відмовлено.

Постановою Дніпропетровського апеляційного господарського суду ухвалу господарського суду Кіровоградської області залишено без змін, апеляційну скаргу товариства з обмеженою відповідальністю ПМ “Фореста” – без задоволення.

Позивач, не погоджуючись із постановою суду апеляційної інстанції, звернувся до Вищого господарського суду України із касаційною скаргою, в якій просить скасувати ухвалу господарського суду Кіровоградської області та постанову Дніпропетровського апеляційного господарського суду в частині відмови у задоволенні вимог про забезпечення позову та задовольнити клопотання позивача щодо заборони корпорації “Система ССБ” (об'єднання підприємств) вчиняти будь-які дії, пов'язані зі зміною організаційно-правової форми, реорганізацією корпорації.

Вищий господарський суд України, розглянувши матеріали поданої касаційної скарги, дійшов висновку про неможливість прийняття її до провадження.

Дайте правову оцінку діям суду.

На якій стадії процесу допускається забезпечення позову?

Вкажіть підстави забезпечення позову та передбачені заходи до забезпечення позову.

Чи може бути оскаржена ухвала суду про забезпечення позову та про відмову у забезпеченні позову?

ОСОБЛИВА ЧАСТИНА

Тема 7. Вирішення спору у першій інстанції.

1. Відкриття провадження у справі. Підготовче провадження у першій інстанції: завдання та строки. Підготовче засідання.
2. Врегулювання спору за участю судді.
3. Розгляд справи по суті. Строки розгляду справи по суті у господарському суді першої інстанції. Порядок ведення судового засідання.
4. Відкладення розгляду справи, перерва у судовому засіданні. Відмова позивача від позову, мирова угода.
5. З'ясування обставин справи та дослідження доказів.
6. Припинення провадження у справі. Залишення позову без розгляду. Зупинення і закриття провадження у справі.
7. Судові дебати та ухвалення судового рішення.

Практичне завдання до теми:

Ухвалою суду від 28.05.19 поновлено провадження у справі та призначено судовий розгляд справи по суті на 20 червня 2019р.

Представником відповідача до початку судового засідання подано заяву, за змістом якої просить повернутися до розгляду справи у підготовчому провадженні, залучити до участі у справі як третіх осіб без самостійних вимог на предмет спору – Закарпатську митницю ДФС та мале підприємство “Надія”.

Наполягаючи на залученні Закарпатської митниці ДФС до участі у справі як третьої особи, посилається, зокрема, на те, що предметом позову є стягнення позивачем коштів за послуги створеного ним місця доставки митних вантажів, яке має статус зони митного контролю (ЗМК), та щодо якого Закарпатською митницею ДФС (Чопська митниця Міндоходів) укладено з ТОВ Веринал (позивачем) договір про співпрацю.

Наполягаючи на залученні МП “Надія” до участі у справі як третьої особи посилається, зокрема, на те, що земельна ділянка території місця прибуття під кодом 305-002-1-1, стягнення плати за використання якої є предметом даного спору, перебуває в оренді позивача та МП Надія, єдиним власником і директором якої Вігула М.М., представник позивача у даній справі. У спірний період ТОВ Горба сплачувалися кошти з призначенням платежу “оплата за стоянку” також на користь МП Надія. Отже, вважає необхідним з'ясування у даній справі на території котрого із зазначених суб'єктів перебували автомобілі відповідача.

Представник позивача заперечує проти залучення третіх осіб до участі у справі, вважає, що відносини ТОВ Веринал та Закарпатської митниці ДФС не мають стосунку до спірних у даній справі відносин сторін.

Суд, вирішуючи заяву відповідача, вивчивши матеріали справи, заслухавши пояснення представників сторін, дійшов висновку про підставність заяви відповідача в частині

необхідності повернення до підготовчого засідання у справі, залучення до участі у справі Закарпатської митниці ДФС третьою особою без самостійних вимог на предмет спору.

Надайте правову оцінку діям суду щодо залучення до участі у справі третьої особи без самостійних вимог та повернення до підготовчого провадження.

Тема 8. Перегляд судових рішень в апеляційному порядку.

1. Поняття апеляції. Право апеляційного оскарження.
2. Подання апеляційної скарги.
3. Повноваження суду апеляційної інстанції.

Практичне завдання до теми:

Ухвалою апеляційного господарського суду від 21.01.2019 апеляційну скаргу Приватного підприємства “МУ БФУ” на ухвалу Господарського суду від 28.12.2018 у справі №900/76222/18 залишено без руху та зобов'язано скаржника протягом десяти днів з дня вручення ухвали про залишення апеляційної скарги без руху усунути недоліки апеляційної скарги: подати документи, що підтверджують повноваження представника позивача - адвоката Міран М.М., на підписання апеляційної скарги (довіреність або ордер); надати докази сплати судового збору за подання апеляційної скарги у встановлених Законом України “Про судовий збір” порядку та розмірі; надати довідку територіального органу Державного казначейства України про зарахування судового збору до спеціального фонду Державного бюджету України; надати докази, що підтверджують дату отримання копії оскаржуваної ухвали суду першої інстанції; подати обґрунтоване клопотання про поновлення строку на апеляційне оскарження ухвали суду.

04.02.2019 до суду від скаржника надійшов лист про усунення недоліки апеляційної скарги, до якого додано: докази сплати судового збору за подання апеляційної скарги у розмірі 1921 грн. (копія квитанції №2051120068 від 11.01.2019); докази, що підтверджують дату отримання копії оскаржуваної ухвали суду першої інстанції 04.01.2019 (конверт з трек-номером та відстеження поштового відправлення); клопотання про поновлення строку на апеляційне оскарження ухвали суду, мотивоване отриманням оскаржуваної ухвали 04.01.2019; ордер серії ЗР №53815 від 02.02.2019.

06.02.2019 до суду від скаржника надійшла довідка №62/02-05 від 04.02.2019 Управління Державної казначейської служби України про зарахування до спеціального фонду Державного бюджету України судового збору у розмірі 1921 грн., сплаченого згідно квитанції №2051120068 від 11.01.2019.

Яке рішення, на вашу думку, повинен прийняти апеляційний суд?

Тема 9. Перегляд судових рішень в касаційному порядку.

1. Поняття касації. Право касаційного оскарження.
2. Подання касаційної скарги.
3. Повноваження суду касаційної інстанції.
4. Підстави та порядок передачі справи на розгляд палати, об'єднаної палати або Великої Палати Верховного Суду.

Практичне завдання до теми:

ТОВ "Трембіта" звернулося до Верховного Суду із касаційною скаргою на постанову апеляційного господарського суду від 09.09.2019 у справі №900/4000/18.

Скаржником оскаржується постанова апеляційного господарського суду від 09.09.2019 за наслідками перегляду ухвали господарського суду від 20.06.2019 у справі №900/4000/18, якою повернуто до розгляду справи у підготовчому провадженні; продовжено підготовче засідання у цьому ж засіданні суду; залучено до участі у справі третьою особою, яка не заявляє самостійних вимог на предмет спору, на стороні відповідача - регіональну митницю ДФС. Вказану скаргу скаржник мотивує порушенням судом норм процесуального права.

Вкажіть, яке процесуальне рішення повинен прийняти Верховний Суд?

Тема 10. Перегляд рішення, ухвали, постанови господарського суду за нововиявленими або виключними обставинами.

1. Поняття нововиявлених та виключних обставин. Підстави перегляду судових рішень за нововиявленими або виключними обставинами.
2. Порядок, строки подання заяви про перегляд судових рішень за нововиявленими або виключними обставинами.
3. Порядок перегляду судових рішень, ухвал та постанов за нововиявленими або виключними обставинами.

Практичне завдання до теми:

Рішенням господарського суду від 23.05.2017 позовні вимоги Компанії “Consultants Limited”, Кіпр задоволено повністю, стягнуто з фізичної особи-підприємця Іванова Івана Віталійовича на користь Компанії заборгованість за оренду приміщення у розмірі 170 952,72 грн. та у відшкодування судових витрат - суму 2564,30 грн. На виконання вказаного рішення 22.06.2017 судом видано наказ.

23.01.2018 до господарського суду надійшла заява Фізичної особи – підприємця Іванова І.В. про перегляд рішення за нововиявленими обставинами. У вказаній заяві заявник стверджує, що 22.01.2018 після ознайомлення з матеріалами справи йому стало відомо про Акт приймання-передавання орендованого майна від 27.02.2015, згідно з яким орендар (відповідач у даній справі) передав, а орендодавець (позивач у справі) прийняв орендоване приміщення, розташоване за адресою: м. Чернігів, вул. Г. Полуботка, 6. Вказує, що у пункті 3 вказаного Акту зазначено, що, підписуючи цей акт орендар підтверджує відсутність заборгованості по оплаті комунальних послуг та інших платежів. Отже, кожна з сторін погоджується з належним передаванням приміщення, відсутністю заборгованості з орендної плати і підтверджують відсутністю взаємних претензій з приводу виконання умов Договору оренди № 04/05 від 28.04.2014. Крім того зазначає, що пунктом 6 Акту від 27.02.2015 зафіксовано дату повернення відповідачем позивачу орендованого приміщення - 27.02.2015. Оскільки він не брав участі у судових засіданнях під час розгляду даної справи у суді, та йому не було відомо про обставини та матеріали даної справи, вказані обставини стали відомі йому тільки 22.01.2018, після ознайомлення з матеріалами даної справи. На думку відповідача вказані обставини є істотними обставинами, які мають важливе значення для вирішення даної справи, а саме: про відсутність у позивача будь-яких взаємних претензій до Відповідача з приводу виконання умов Договору оренди № 04/05 від 28.04.2014, а, отже, і перегляду за нововиявленими обставинами.

Дайте оцінку вказаним обставинам.

Чи є вказані обставини нововиявленими?

Яке, на вашу думку, може бути рішення суду за результатами розгляду вказаної заяви?

Тема 11. Виконання судових рішень. Процесуальні питання, пов'язані з виконанням судових рішень у господарських справах.

1. Судові рішення: обов'язковість їх виконання.
2. Наказ господарського суду, судовий наказ: зміст, строк пред'явлення до виконання.
3. Підстави та наслідки відстрочки, розстрочки, зупинення виконання судових рішень. Поворот виконання рішення, постанови.
4. Визначення частки майна боржника у майні яким він володіє спільно з іншими особами.
5. Звернення стягнення на грошові кошти, що належать іншим особам, та нерухоме майно, право власності на яке не зареєстровано в установленому порядку. Тимчасове обмеження у праві виїзду за межі України.

Практичне завдання до теми:

Рішенням Господарського суду від 20.11.2014р. у справі №900/928/14 стягнуто з Боржника на користь Стягувача 2 031 998,65 грн., з яких: 1 965 100,00 грн. суми основного боргу; 37 664,42 грн. інфляційних втрат; 29 234,23 грн. відсотків за користування чужими коштами; 20 639,97 грн. витрат по сплати судового збору.

На виконання даного рішення був виданий наказ Господарського суду Закарпатської області №900/928/14 від 02.12.2014р.

17.02.2015р. РВ ДВС ГТУЮ відкрив виконавче провадження стосовно примусового виконання вказаного наказу.

27.03.2017р. Господарський суд постановив ухвалу у справі №900/928/14 про затвердження мирової угоди між Стягувачем і Боржником.

На підставі даної ухвали 31.03.2017р. РВ ДВС ГТУЮ закінчив виконавче провадження з примусового виконання наказу господарського суду №900/928/14 від 02.12.2014р.

Боржник не виконав умови затвердженої судом мирової угоди (п.п. 1, 2, 3) - впродовж шести місяців з моменту набрання законної сили вказаної ухвали не сплатив 1 925 789,69 грн. У зв'язку з чим, Стягувач вирішив стягнути всю заборгованість Боржника, яка встановлена рішенням господарського суду від 20.11.2014р. у справі №900/928/14 (2 013 328,31 грн.) в примусовому порядку.

Разом з тим, ухвала господарського суду у справі №900/928/14 не відповідає вимогам до виконавчого документу, які встановлені ст.ст. 193,327 ГПК України та ст.4 Закону України "Про виконавче провадження", у зв'язку з чим, Стягувач звернувся до господарського суду з відповідною заявою.

Ухвалою господарського суду від 15.03.2018р. у справі №900/928/14 приведено у відповідність до ст.ст. 193, 327 ГПК України та ст.4 Закону України "Про виконавче провадження" ухвалу господарського суду від 27.03.2017р. у справі №900/928/14 та виправлено в її тексті допущену технічну опіску.

Стягувач керуючись ч.3. ст.193, ст.ст. 326, 327 ГПК України та нормами Закону України "Про виконавче провадження", звернувся до Державної виконавчої служби з відповідною заявою про примусове виконання судового рішення.

08.01.2019р. на адресу Стягувача надійшло повідомлення від Державного виконавця №21041 від 26.12.2018р. про повернення виконавчого документу без прийняття до виконання.

Вказана постанова була мотивована тим, що ухвала Господарського суду від 27.03.2017р. у справі №900/928/14 не передбачає заходів примусового виконання (п. 7 ч.4 ст.4 ЗУ "Про виконавче провадження").

Вважаючи зазначену постанову незаконною та такою, що порушує права стягувача, останній звернувся до суду зі скаргою, в обґрунтування якої зазначив, що державний виконавець не вжив своєчасно та в повному обсязі заходів, передбачених Законом України "Про виконавче провадження" щодо належного примусового виконання судового рішення та просить її скасувати.

Надайте правову оцінку діям державного виконавця.

Яке рішення, на вашу думку, повинен прийняти суд за результатами розгляду скарги?

Тема 12. Провадження у справах про банкрутство.

1. Загальна характеристика провадження у справах про банкрутство.
2. Види учасників справи про банкрутство, їх процесуальні права та обов'язки.
3. Види та поняття судових процедур, які застосовуються до боржника: розпорядження майном, санація, мирова угода, ліквідація.

Практичне завдання до теми:

UNIMA KFT, Ніредьхаза, Угорщина заявлено позов до Товариства з обмеженою відповідальністю "Консервний завод "Універ", м. Виноградів та до Товариства з обмеженою відповідальністю "СНК-Груп", м. Ужгород про солідарне стягнення 60 900,00 євро, що еквівалентно 1 396 689 грн. 67 коп. Ухвалою господарського суду Закарпатської області від 30.03.2016 року прийнято до спільного розгляду з первісним позовом у справі № 907/598/15 зустрічний позов Товариства з обмеженою відповідальністю "Консервний завод "Універ", м. Виноградів до UNIMAKFT, Ніредьхаза, Угорщина та до Товариства з обмеженою відповідальністю "СНК-Груп", м. Ужгород про визнання припиненим грошового зобов'язання Товариства з обмеженою відповідальністю "Консервний завод "Універ", м. Виноградів перед компанією UNIMA KFT, Ніредьхаза, Угорщина по оплаті вартості поставленого товару за контрактом № 2012/07/02 від 20.07.2012 року та інвойсом PFOLA0243419 від 24.07.2012 року.

В процесі розгляду справи судом з'ясовано, що у провадженні суду є справа про банкрутство Товариства з обмеженою відповідальністю "Консервний завод "Універ". Постановою Господарського суду Закарпатської області від 07.08.2018 року у справі № 907/416/18 Товариство з обмеженою відповідальністю "Консервний завод "Універ" визнано банкрутом. Відповідачем за первісним позовом (позивачем за зустрічним позовом) у даній справі є боржник стосовно якого порушено справу про банкрутство та зазначена справа на момент проведення підготовчого засідання не є закритою.

За таких обставин, суд дійшов висновку про необхідність передачі матеріалів даної справи для розгляду в межах справи Господарського суду Закарпатської області №907/416/18 про банкрутство Товариства з обмеженою відповідальністю "Консервний завод "Універ".

Якими нормами права керувався суд при прийнятті такого рішення?

Яким чином змінено юрисдикція спорів, стороною в яких є боржник, після набрання чинності Кодексом України з процедур банкрутства?

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Рекомендована література

Основна:

1. Конституція України. Прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 р. *Відомості Верховної Ради України*. 1996. № 30. Ст. 141.
2. Кодекс України про адміністративні правопорушення. Прийнятий 7 грудня 1984 р. *Відомості Верховної Ради Української РСР*. 1984. додаток до № 51. Ст.1122.
3. Господарський процесуальний кодекс України. Прийнятий 6 листопада 1991р. *Відомості Верховної Ради України*. 1992. № 6. Ст. 56.
4. Кримінальний кодекс України. Прийнятий 5 квітня 2001 р. *Відомості Верховної Ради України*. 2001. № 25—26. Ст. 131.
5. Цивільний кодекс України. Прийнятий 16 січня 2003 р. *Відомості Верховної Ради України*. 2003. № 40—44. Ст. 356.
6. Господарський кодекс України. Прийнятий 16 січня 2003 р. *Відомості Верховної Ради України*. 2003. № 18—22. Ст. 144.
7. Кодекс України з процедур банкрутства: Закон України від 18.10.2018 р. № 2597-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2597-19>
8. Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю: Закон України від 06.02.2018 р. № 2275-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2275-1>
9. Про приватизацію державного і комунального майна: Закон України від 18.01.2018 р. № 2269-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2269-19>
10. Про економічну самостійність Української РСР: Закон Української РСР від 3 серпня 1990 р. *Відомості Верховної Ради УРСР*. 1990. № 34. Ст. 499.
11. Про ціни і ціноутворення: Закон України від 3 грудня 1990 р. *Відомості Верховної Ради України*. 1990. № 52. Ст. 650.
12. Про зовнішньоекономічну діяльність: Закон України від 16 квітня 1991 р. *Відомості Верховної Ради України*. 1991. № 29. Ст. 377.
13. Про захист прав споживачів: Закон України від 12 травня 1991 р. в редакції Закону України від 1 грудня 2005 р. *Відомості Верховної Ради України*. 2006. № 7. Ст. 84.
14. Про оренду державного та комунального майна: Закон України від 14.03.1995р. *Відомості Верховної Ради України*. 1995. № 15. Ст. 99.
15. Про господарські товариства: Закон України від 19 вересня 1991 р. *Відомості Верховної Ради України*. 1991. № 49. Ст. 682.
16. Про інвестиційну діяльність: Закон України від 10 грудня 1991 р. *Відомості Верховної Ради України*. 1992. № 10. Ст. 138.
17. Про товарну біржу: Закон України від 10 грудня 1991 р. *Відомості Верховної Ради України*. 1992. № 10. Ст. 139.
18. Про споживчу кооперацію: Закон України від 10 квітня 1992 р. *Відомості Верховної Ради України*. 1992. № 30. Ст. 414.
19. Про заставу: Закон України від 2 жовтня 1992 р. *Відомості Верховної Ради України*. 1992. № 47. Ст. 642.
17. Про загальні засади створення спеціальних економічних зон: Закон України від 13 жовтня 1992 р. *Відомості Верховної Ради України*. 1992. № 50. Ст. 676.
20. Про Антимонопольний комітет України: Закон України від 26 листопада 1993 р. *Відомості Верховної Ради України*. 1993. № 50. Ст. 472.
21. Про міжнародні договори України: Закон України від 09.06.2004 *Відомості Верховної Ради України*. 2004. № 50. Ст.540

22. Про міжнародний комерційний арбітраж: Закон України від 24 лютого 1994 р. *Відомості Верховної Ради України* 1994. № 25. Ст. 198.
23. Про порядок здійснення розрахунків в іноземній валюті: Закон України від 23 вересня 1994 р. *Відомості Верховної Ради України*. 1994. № 40. Ст. 364.
24. Про транспорт: Закон України від 10 листопада 1994 р. *Відомості Верховної Ради України*. 1994. № 51. Ст. 446.
25. Вінник О.М. Інвестиційне право. Курс лекцій. К.: Атіка, 2008. 264 с.
26. Вінник О.М. Публічні та приватні інтереси в господарських товариствах: проблеми правового забезпечення. К., Атіка, 2003 р. 352 с.
27. Господарське право: Практикум. / За заг. ред. В.С.Щербини. К.: Юрінком Інтер, 2009. - 416 с.
28. Господарське право: Підручник / Подцерковний О.П., Квасніцька О.О., Смітюх А.В. та ін.; За ред. О.П. Подцерковного, Х.: Одіссей, 2010. 640 с.
29. Господарське право України: підручник для студентів юридичних спеціальностей вищих закладів освіти / В. М. Гайворонський, В. П. Жушман, Н. В. Погорецька та ін.; за ред. В.М. Гайворонського та В. П. Жушмана. Х.: Право, 2005. 384 с.
30. Хозяйственное право: Учебник / В. К. Мамутов, Г. Л. Знаменский, К. С. Хахулин и др.; Под ред. Мамутова В. К. К.: Юринком Интер, 2002. 912 с.
31. Бабенко, Г. О. Щодо правового статусу неповнолітніх в цивільному судочинстві. *Сучасні виклики та актуальні проблеми судової реформи в Україні* : матеріали V Міжнар. наук.-прак. конф. : Чернівці, 29 жовт. 2021 р. Чернівці, 2021. С. 167-170
32. Босеру В. Хто виконує судові рішення в Україні? *Молодь України*. 2018. 30 берез. (№ 9). С. 11.
33. Бондаренко-Зелінська Н.Л. Врегулювання спору за участю судді: проблеми та перспективи застосування. *Університетські наукові записки. Право. Економіка. Управління*. 2018. Вип. 3-4 (67-68). С.62-70.
34. Бонтлаб В. Новели правового регулювання виконання судових рішень у цивільному судочинстві України. *Підприємництво, господарство, право*. 2016. № 8 (246). С. 4-9.
35. Вернидубов І., Белікова С. Електронні докази: поняття, особливості та проблеми щодо їх дослідження судом. *Evropsky politicky a pravni diskurz*. 2018. Vol. 5, Iss. 2. С. 299-305
36. Воробель У. Б. Умови застосування інституту залишення заяви без розгляду у випадку повторної неявки позивача в судові засідання. *Юридична Україна*. 2020. № 5. С. 26-27
37. Воробель У.Б. Повернення судового збору у зв'язку із закриттям провадження в цивільній справі. *Вісник ЛДУВС ім. Е.О. Дідоренка*. 2021. Вип. 3 (95). С. 192-212.
38. Воробель У.Б. Повернення судового збору у зв'язку із залишенням заяви без розгляду в цивільному судочинстві України. *Соціально-правові студії*. 2021. Вип. 2 (12). С. 46-56.
39. Воробель У.Б. Правовий механізм повернення судового збору у разі завершення розгляду без ухвалення рішення суду в цивільному судочинстві. *Соціально-правові студії*. 2021. Вип. 3 (13). С. 57-68.
40. Гелецька І.О., Скиба В.М. Судові витрати: виклики сьогодення. *Юридичний бюлетень*. 2020. № 13. С. 62-70.
41. Георгієвський Ю. В. Правові проблеми запровадження юрисдикції іноземних судів в Україні. *Правова позиція*. 2021. № 3 (32). С. 62 - 69
42. Господарське процесуальне право України: Підручник / В.Д. Чернадчук, В.В. Сухонос, В.П. Нагребельний, Д.М. Лук'янець; За заг. ред. к.ю.н. В.Д. Чернадчука. Суми: ВТД «Університетська книга», 2006. 331 с.
43. Господарське процесуальне право: Підручник / О.П. Подцерковний, О.О. Квасніцька, Т.В. Степанова та ін.; за ред. О.П. Подцерковного, М.Ю.Картузова. Х.: Одіссей, 2011. 400 с.
44. Господарський процесуальний кодекс України / <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1798-12>

45. Іщенко Д. Обрання стягувачем місця виконання судових рішень приватними виконавцями. *Підприємництво, господарство і право*. 2020. № 10. С. 16-21.
46. Калічак, В. Зняття арешту з майна боржника після закінчення виконавчого провадження. *Юридична газета*. 2020. № 20(27 жовтня). С. 26-27
47. Угриновська О., Піняшко М. Виконання судових рішень в умовах тимчасової окупації окремих територій України: проблеми судової практики та законодавчої регламентації. Виконавче провадження: теорія та практика : монографія / упоряд. Р. Ханова [та ін.] ; за заг. ред.: Р. Ф. Ханової, С. О. Кравцова. Харків : Право, 2021. Розд. 5. С. 92-108
48. Хояйственно-процесуальное право Украины: Учебное пособие (курс лекций). Издание второе. Х.: Одиссей, 2003. 336.
49. Цивільне право України: Підручник: У 2-х кн. / За ред. О.В.Дзери, Н.С.Кузнецової. – К.: Юрінком Інтер, 2008. Кн.2. 640 с.
50. Шершеневич Г.Ф. Конкурсный процесс. М.: «Статут», 2000. 477 с.
51. Щербина В. С. Господарське право України: підручник / В. С. Щербина. 4-те вид., перероб. і допов. К.: Юрінком Інтер, 2009. 640 с.

**Результати перегляду
робочої програми навчальної дисципліни**

Робоча програма перезатверджена на 20__ / 20__ н.р. без змін; зі змінами (Додаток __).
(потрібне підкреслити)

протокол № __ від «__» _____ 20__ р. Завідувач кафедри _____
(підпис)

(Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20__ / 20__ н.р. без змін; зі змінами (Додаток __).

(потрібне підкреслити)

протокол № __ від «__» _____ 20__ р. Завідувач кафедри _____
(підпис)

(Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20__ / 20__ н.р. без змін; зі змінами (Додаток __).

(потрібне підкреслити)

протокол № __ від «__» _____ 20__ р. Завідувач кафедри _____

(підпис) (Прізвище

ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20__ / 20__ н.р. без змін; зі змінами(Додаток __).

(потрібне підкреслити)

протокол № __ від «__» _____ 20__ р. Завідувач кафедри _____
(підпис)

(Прізвище ініціали)

